

A Győri Törvényszék felperesnek (...) dr. Vajda Attila ügyvéd (...) által képviselt I.r. alperes és kiskorú II.r. alperes (...) ellen ajándék visszakövetelése iránt a Győri Járásbíróság előtt indult perben Győrött, 2015. május 12. napján P.20.080/2015/10. sorszám alatt meghozott ítélet ellen a felperes részéről 12-13. sorszám, továbbá 1.Pf.20.468/2015/2., 1.Pf.20.468/2015/4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja akként, hogy az I. és II.r. alperes javára felperes által fizetendő perköltségre részletfizetést ad a felperesnek akként, hogy 2016. január 1. napjától 11 hónapon át havi 37.000 (harminchétezer), a 12. hónapban pedig 37.500 (harminchétezer-ötszáz) forintot köteles az I. és II.r. alperesnek egyetemlegesen megfizetni azzal, hogy egy részlet elmaradása esetén az egész hátralék esedékessé válik.

A le nem rótt fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Kötelezi a törvényszék felperest, hogy az alpereseknek fizessen meg 15 nap alatt egyetemlegesen 20.000 (húszezer) forint másodfokú költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, megállapította, hogy a feljegyzett eljárási illeték az állam terhén marad és kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I. és II.r. alperesnek egyetemlegesen 350.000 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjat.

Az ítéleti tényállás szerint felperes és néhai **Személy 1** testvérek voltak. Az I.r. alperes néhai **Személy 1** házastársa, a II.r. alperes néhai **Személy 1** kiskorú gyermeke. Rögzíti az ítéleti tényállás, hogy néhai **Személy 1** 2013. augusztus 3-án végintézkedés hátrahagyása nélkül hunyt el. Utána törvényes örökös a II.r. alperes, aki megörökölte az I. és II.r. alperesek lakóhelyéül szolgáló ... **város 1 X/A/5** hrsz-ú, természetben **Cím 1** szám alatti lakóingatlant.

Utalt az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában arra, hogy a felperes és néhai **Személy 1** édesapja: **néhai Személy 2** 1996. december 15. napján végintézkedés hátrahagyása nélkül hunyt el. Halálakor hagyatékát képezte a fenti ... **város 1 X/A/5** hrsz-ú 111 m² területű lakásingatlan ½ tulajdoni hányada 2.250.000 forint értékben, valamint az **AAA-000** forgalmi rendszámú Lada típusú személygépjármű 30.000 forint értékben. Néhai **Személy 2** után indult hagyatéki eljárásban az ítéleti tényállás szerint a felperes és néhai testvére néhai **Személy 1** 1997. május 12. napján egyezséget kötöttek, mellyel felperes néhai **Személy 1** testvérének adta ajándékba a fenti hagyatékot azzal, hogy **néhai Személy 2** felleltározott hagyatékából örökölni nem kíván. Néhai **Személy 1** az ajándékot elfogadta, a közjegyző az örökösök között létrejött egyezséget jóváhagyta. Az ítéleti tényállás szerint a felperes és néhai **Személy 1** között megfelelő, jó testvéri viszony állt fenn, az ajándékot a felperes nem követelte testvérétől annak életében. Rögzíti az ítéleti tényállás, hogy a felperes nem rendelkezik ingatlantulajdonnal. Havi nettó jövedelme 148.159 forint, lakhatása önkormányzati bérlakásban biztosított, amelyben jelenleg nem tartózkodik, hanem átmenetileg az idősek otthonában tartózkodik egy tüzeset okán.

Az ítéleti tényállás rögzíti, hogy az I.r. alperes tulajdonát képezi egy Skoda Oktávia gépkocsi, ingatlan tulajdonnal nem rendelkezik, havi bevétele munkabére, rezsiköltsége 70-80.000 forint, II.r. alperessel kapcsolatos havi tartási szükséglet körülbelül 30.000 forint. A perrel érintett ingatlanak a

II.r. alperes a tulajdonosa, melyet I.r. alperes özvegyi joga terhel. A II.r. alperes árvaellátásban részesül.

Az ítéleti tényállás szerint a felperes póthagyatéki eljárást indított 2014-ben **néhai Személy 2** és **néhai Személy 1** hagyatéka ügyében. A közjegyző rögzítette, hogy az örökösök ingóeltár felvételét **néhai Személy 2** után indult hagyatéki eljárásban, sem alaphagyatéki eljárásban, sem a póthagyatéki eljárásban nem kérték. A póthagyatéki eljárás során a felperes 29 darab ingóság leltárba vételét kérte, azonban hagyatéki vagyon hiányában a közjegyző az eljárást megszüntette. Indokolásában rögzítette, hogy nem nyert bizonyítást, hogy a leltárban szereplő ingóságok **néhai Személy 2** halálakor megvoltak, a hagyaték tárgyát képezték. Utalt még az elsőfokú bíróság ítélete tényállásában a Győri Törvényszék P.20.333/2014/12. sorszámú ítéletére, melyben megállapította, hogy az I.r. alperes a felperes kegyeleti jogát megsértette azzal, hogy **néhai Személy 1** nek Győrött, 2013. augusztus 17. napján szombaton 13 órakor történő eltemettetésének időpontjáról az együttműködési kötelezettségét megszegve, nem megfelelő módon értesítette a felperest és emiatt a felperes **néhai** féltestvére részre a végtisztességet megadni nem tudta. Egyidejűleg a Győri Törvényszék ítéletében a felperes többi kereseti kérelmét elutasította. A felperes az I.r. alperest ezt követően kegyeletsértés vétsége miatt feljelentette. A Győri Járási Ügyészség arról tájékoztatta a felperest, hogy mint magánvádló képviselheti a vádat, ezért a feljelentést és a csatolt iratokat a Győri Járásbírósághoz továbbította. A felperes a Győri Járásbíróság előtt feljelentette I.r. alperest rágalmazás vétsége miatt. A Győri Járásbíróság előtt folyamatban B.1043/2014/6. sorszámú határozatával a büntetőeljárást megszüntette.

Felperes megváltoztatott kereseti kérelmében kérte, hogy az édesapja után fennmaradó hagyatéki vagyomból az őt illető hagyatéki vagyont, amelyet **néhai Személy 1** testvérének ajándékozott kéri vissza oly módon, hogy a 111 m² területű lakás fele részének piaci értékét kérte az alperesektől, továbbá kérte hogy a hagyatéki jegyzőkönyvben szereplő **AAA-000** forgalmi rendszámú járművet adja vissza a tulajdonába az I. és II.r. alperes. Amennyiben értékesítették a gépjárművet, akkor szerezzék azt vissza.

Felperes kereseti kérelme indokaként előadta, hogy az édesapja után indult hagyatéki eljárásban 1997. május 12. napján **néhai** testvére kérte, hogy mondjon le javára a vagyonról azzal, hogy szükség esetén segíteni fogja. Határozottan állította, hogy **néhai** testvérével szemben semmiféle feltételt nem támasztott, ami a hagyatékból őt megillette, azt testvérének ajándékozta. Azt szerette volna, hogy a vagyon, amit a **néhai** testvére szülei megszereztek egyben maradjon. Annak okán követeli vissza az ajándékot, mert testvére felesége, jelen per I.r. alperese olyan magatartást tanúsít vele szemben, ami nem elfogadható. Megsértette a kegyeleti jogát, ezért szerinte megáll az ajándék visszakövetelésének jogszabályi feltétele. A II.r. alperestől pedig annak okán kéri vissza az ajándékot, mert őt nem láthatja, az I.r. alperes mindent megtesz, hogy ne láthassa a kiskorú II.r. alperest. Hivatkozott arra is, hogy súlyos jogsértést követett el sérelmére az I.r. alperes, és ezzel megsértette a Győri Törvényszék ítélete alapján kegyeleti jogát. Hivatkozott arra is, hogy létfenntartása veszélyben van, mert kiégett a **... város ... úti** lakása, ezért ennek okán is indokolt az apai rész visszakövetelése. Továbbá szerinte az I.r. alperes méltatlanná vált az ajándék élvezésére, mert másik temetőbe temettette el testvérét, nem szüleihez, ezzel különféle hatóságoknál őt lejáratva.

Az I-II.r. alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hangsúlyozták, hogy a felperes és **néhai Személy 1** között 1997. május 12. napján megkötött osztályos egyezség megváltoztatásának feltételei nem állnak fenn. A II.r. alperes törvényes öröklés címén szerezte meg a **... város 1 X/A/5** hrsz-ú lakást. Az I.r. alperes pedig özvegyi haszonélvezeti jogot örökölt. Ez az ingatlan képezi kizárólag az alperesek lakhatását.

A II.r. alperes, mint törvényes örökös önálló jövedelemmel nem rendelkezik, árvaellátásban részesül. Vagyontárgya a lakóingatlan.

Az elsőfokú bíróság a fenti tényállás alapján vizsgálta a régi Ptk. 582. § (1), (2) és (3) bekezdésében foglalt törvényi feltételek meglétét. Rögzítette, hogy nem volt vitatott tény az, hogy a **néhai Személy 2** hagyatéka ügyében tartott hagyatéki tárgyaláson 1997. május 12. napján a felperes testvére, néhai **Személy 1** javára „lemondott az apai örökrésről”. A felperes személyes előadása során úgy nyilatkozott, hogy semmilyen feltételt nem támasztott az ajándék átadására, az ajándékozásnak nem volt feltétele. A testvérel való jó kapcsolatra hivatkozott az ajándékozás körülményei tekintetében. Ennek okán megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 582. § (3) bekezdésében foglalt feltételek nem állnak fenn. Nem volt olyan feltevés, amelyre tekintettel a felperes az alperes részére az ajándékot adta, így nem volt olyan feltevés ami meghiúsulhatott volna, ezért ennek okán a Ptk. 582. § (3) bekezdésére alapított kereseti kérelem alaptalan.

A Ptk. 582. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a felperesnek azt kellett volna igazolnia, hogy az ajándék visszakövetelésére létfenntartása érdekében van szükség. A felperes azonban az elsőfokú bíróság szerint bírósági felhívásra és kioktatásra sem tudta igazolni azt, hogy létfenntartása érdekében van szükség az ajándék visszakövetelésére. Önmagában azon tényből, hogy nem rendelkezik ingó-, ingatlan tulajdonnal, nem lehet azt a következtetést levonni, hogy létfenntartása veszélytetve lenne, hisz munkabérrel rendelkezik a felperes a döntéshozatal időpontjában, utóbb nyugdíjra lesz jogosult. Továbbá hivatkozott arra is az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 582. § (1) bekezdésében foglalt feltétel az is, hogy az ajándék tárgya meg legyen. Ennek körében utalt arra, hogy az **AAA-000** forgalmi rendszámú gépjármű időközben értékesítésre került és a **néhai Személy 2** hagyatékában szereplő 111 m²-es lakás 83 m²-es lakásként működik, ugyanis a 111 m²-es alapterületű lakásból **néhai Személy 2** halála után még néhai **Személy 1** egy önálló lakrészt leválasztott, azt eladta és annak vételárából segített a felperesnek lakhatást biztosítani ... **város 2-ben**. Így megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 582. § (1) bekezdésében foglalt feltétel sem áll fenn.

Ami a Ptk. 582. § (2) bekezdésében hivatkozott súlyos jogsértést illeti, ezzel kapcsolatosan rámutatott az elsőfokú bíróság arra, hogy a Győri Törvényszék P.20.333/2014/12. sorszámú ítéletében megfogalmazott kegyeletsértést minősítette súlyos jogsértésnek a felperes, amit az ő sérelmére az I.r. alperes elkövetett. Ennek körében utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a Győri Törvényszék ítélete rögzítette, hogy ugyan az I.r. alperes megszegte együttműködési kötelezettségét a temetés időpontjának nem megfelelő közlésével, de tény volt az is a Győri Törvényszék előtt folyó peres eljárásban, hogy a néhai **Személy 1** halálát megelőző egy éves időtartam alatt már nem állt fenn felperes és féltestvére között a korábbi rendszeres kapcsolat. Így az elsőfokú bíróság szerint a megállapított jogsértés nem olyan súlyos, ami megalapozná az ajándék visszakövetelésének törvényi feltételét. Más cselekményre pedig a felperes a döntéshozatal időpontjáig hivatkozni nem tudott. Önmagában az a körülmény, hogy kegyeletsértés vétsége miatt a felperes, mint magánvádló vádat képviselhet a Győri Járásbíróság előtti eljárásban, még nem ad alapot a súlyos jogsértés megállapítására.

Az elsőfokú bíróság figyelemmel arra, hogy a Ptk. 582. §-ában foglalt feltételek nem álltak fenn, így megállapította, hogy a felperes nem követelheti vissza jogszerűen a felperes néhai **Személy 1** nevű testvére részre juttatott ajándékot az alperesektől.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján járt el, az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy az I. és II.r. alperesek jogi képviselőjének munkadíját mérsékelte figyelemmel arra, hogy a perben egy tárgyalást kellett tartani és csak egy írásbeli beadvány készült a részükről.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben tartalmát tekintve elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, kereseti kérelmének történő helytadást

kérte. Másodlagosan az alperesek javára fizetendő perköltség részletekben történő megfizetését kérte.

Mindenek előtt fellebbezésében sérelmezte, hogy az eljáró közjegyző a hagyatéki ingóeltár felvétele tekintetében a hagyaték állaga körében megszüntette az eljárást. Ennek okán bizonyítási indítványt is előterjesztett az eljáró közjegyző tanúkénti kihallgatása iránt. Állította, hogy **néhai Személy 2** hagyatékában ingóságok is tartoztak, különben a 111 m²-es perrel érintett ingatlan miből került volna berendezésre. Sérelmezte, hogy nem került tisztázásra az eljárással érintett ingatlan körében, hogy a 28 m²-es lakrész, amelyet néhai édesapjának ajándékozott, mikor került eladásra. Hogyan is került sor arra, hogy a 111 m²-es ingatlanból 84 m²-es ingatlan legyen. Hangsúlyozta a Ptk. 582. §-a körében, hogy ingatlan- tulajdonnal nem rendelkeznek, ennek okán is igényt tart az apai részre.

Fellebbezésében új kereseti kérelemmel is élt. Kérte kötelezni az I.r. alperest havi 100.000 forint használati díj megfizetésére az eljárással érintett ingatlan tekintetében néhai testvére halála napjától. Továbbá kérte annak tisztázását, hogy a hagyaték tárgyát képező néhai édesapjuk hagyatékát képező **AAA-000** forgalmi rendszámú Lada személygépkocsi miként került értékesítésre, illetőleg miért csak 30.000 forint értékben került leltárba. Állította, hogy az I.r. alperes súlyos jogsértést követett el ellene akkor, amikor kegyeleti jogát megsértette, ezért a Ptk. 582. § (2) bekezdésében foglalt feltételek is megvalósulnak, továbbá az által, hogy nem engedi a II.r. alperest látni, ezzel szintén álláspontja szerint súlyos jogsértést valósított meg sérelmére. Szerinte nem vehető figyelembe az a körülmény, hogy a II.r. alperes kizárólagos lakhatását az eljárással érintett ingatlan képezi tekintve, hogy az ő lakhatása is bizonytalan. Kérte továbbá másodlagos fellebbezési kérelmében az I. és II.r. alperesek javára ügyvédi munkadíj címén megítélt perköltség részletekben történő teljesítését arra hivatkozással, hogy önmaga is hitelt fizet, egyidejűleg a meghozott döntés okán és az ítélet megfogalmazása alapján kérte az eljárásból kizárni az első fokon eljáró bírót, részrehajló döntése okán.

Az I-II.r. alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték. Továbbá a felperest a másodfokú perköltségben kérték marasztalni. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság szabályszerűen folytatta le a bizonyítási eljárást. A tényállást a valóságnak megfelelően állapította meg és a tényállásból megfelelő jogi következtetést vont le az irányadó jogszabályok szerint. Hangsúlyozta, hogy a felperes már egyszer megpróbálta testvérét az apai hagyaték tekintetében perelni. Ezen eljárásban is jogerősen elutasították a keresetét. Hangsúlyozta, hogy az 1997. május 12. napján kelt egyezség tárgyát képező Lada személygépkocsi és a betétkönyvben meghatározott pénzösszeg már régen nincs meg. Ezek nem is kerültek a birtokukba. A ... város **1 X/A/5** hrsz-ú lakást a törvényes öröklés jogcímén szerezte meg a II.r. alperes az I.r. alperes özvegyi haszonélvezeti jogával terheltén. Ez az ingatlan is csak 84 m², a perindító beadványban szereplő 111 m² helyett. Két lakás volt eredetileg összenyitva. A kisebbet a néhai **Személy 1** még életében az 1997. május 12-i hagyatéki tárgyalás után értékesítette és abból fizette ki a felperest. Hangsúlyozta, hogy a II.r. alperes 9 éves kiskorú gyermek, aki árvaellátásban részesül. Lakhatása kizárólag az eljárással érintett lakóingatlanban megoldott. Az I.r. alperes egyedül neveli a II.r. alperest. Az I.r. alperesnek élettársi kapcsolata nincs, új házasságot nem kötött és nincs olyan hozzátartozója, aki tartására köteles lenne. Nem rendelkeznek a perrel érintett ingatlanon kívül egyéb vagyontárggyal, joggal, vagy követeléssel. A felperes létfenntartása szerintük nem veszélyeztetett. Munkahellyel rendelkező, minimálbért jóval meghaladó mértékű keresettel bír a felperes. Előadták, hogy néhai **Személy 1** halála óta több eljárást is kezdeményezett a felperes velük szemben. Az alaptalan igények előterjesztésén túl becsületsértő, rágalmozó, gyalázkodó kifejezéseket és tényállásokat alkalmaz, holott szerintük a felperes életvitele kifogásolható. Hangsúlyozták, hogy néhai **Személy 1** még életében, testvérehez méltón viselkedett és felháborító a felperes magatartása, amivel sérti az elhunyt édesapa és férj emlékét. Hangsúlyozta, hogy a felperes

által követelt hagyatéki ingókról nincs tudomása. A perrel érintett ingatlanba, mint üres lakásba költözött, ezért kérte a felperes bizonyítási indítványának elutasítását.

A felperes az I-II.r. alperesek fellebbezési ellenkérelmére tett észrevételében tagadta az I. és II.r. alperes által életvitele tekintetében előadottakat, fenntartotta fellebbezési kérelmét.

A felperes elsődleges fellebbezési kérelme alaptalan.

A felperes másodlagos fellebbezési kérelme alapos.

A másodfokú bíróság reformatórius jogkörben jár el érdemi döntésének meghozatalakor, ebből következőleg felülbíráhatja az elsőfokú ítéletben rögzített tényállást, ahhoz nincs kötve és új tényállást is megállapíthat. (EBH 2006. 1526.)

A másodfokú bíróság az iratok felülbírálata során észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a felülbírálattal érintett ítéletében a tényállásban akként utalt az 1997. május 12. napján megtartott hagyatéki tárgyalásra, melynek során felperes és néhai **Személy 1** egyezséget kötöttek, hogy a felperes úgy nyilatkozott, hogy „... **Személy 2** felleltározott hagyatékából örökölni nem kíván”, majd ugyanezen ítélet 5. oldalának 3. bekezdésében úgy hivatkozott az 1997. május 12. napján megtartott hagyatéki tárgyalásra, hogy **néhai Személy 2** hagyatéka ügyében tartott hagyatéki tárgyaláson „... a felperes testvére, néhai **Személy 1** részére lemondott az apai örökségről.”

A kereseti kérelemhez csatolt 2115.Kj.188/1997/4. sorszámú hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyv szerint a **néhai Személy 2** után indult hagyatéki eljárásban jelen per felperese és testvére, néhai **Személy 1** *egyezséget kötöttek, melynek értelmében a felperes örökrészét néhai Személy 1 testvérenek adta ajándékba, aki az ajándékot elfogadta és a közjegyző ezen törvényes örökösök között létrejött egyezséget hagyta jóvá*, tehát nem mondott le a felperes a **néhai Személy 2** utáni örökrészéről, hanem azt testvérenek, néhai **Személy 1**nak ajándékozta. Ezzel a pontosítással egészíti a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállást.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában hivatkozott arra, hogy az ajándékot a felperes soha nem követelte vissza a testvérétől annak életében. Ugyancsak a kereseti kérelemhez csatolt határozati kiadmányokból kitűnően a felperes és néhai **Személy 1** édesapja **néhai Személy 2** 1996. december 15. napján elhunyt. A hagyatéki eljárás során a felperes az örökrészét testvérenek ajándékozta. A felperes utóbb keresetében a ... **város 1 X/A/5** hrsz. alatti ingatlanból 27 m²-nek megfelelő tulajdoni hányadot, mint ajándékot követelte vissza testvérétől annak életében. Az ajándék visszakövetelése körében igényét arra alapította, hogy az ajándék visszakövetelésére rászorul és utóbb a megajándékozottal, édesapjával a kapcsolata megromlott. Ennek okán kezdeményezett eljárást a Győri Városi Bíróságon P.20.774/1999. számon, mely eljárásban a keresete elutasításra került. A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Pf.20.812/2000/3. számú ítéletével helybenhagyta az eljáró elsőfokú bíróság döntését. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bíróság, mint felülvizsgálati bíróság pedig 2004. február 17. napján kelt Pfv.II.20.286/2002/9. sorszámú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A fentiek okán tehát nem felel meg a valóságnak a tényállás azon része, mely szerint a felperes néhai testvérevel szemben, annak életében ajándék visszakövetelése iránt nem kezdeményezett volna peres eljárást, így az erre vonatkozó ítéleti ténymegállapítást a másodfokú bíróság a felülbírálattal érintett ítéletből mellőzte.

Tekintettel azonban arra, hogy a fenti eljárás tárgya 28 m² alapterületű lakásingatlanra vonatkozott, a jelen eljárás tárgya pedig a ... város 1 X/A/5 hrsz-ú 111 m² területű lakás ingatlan, ennek okán a mind elsőfokon, mind másodfokon eljáró bíróság a fenti határozattal érintett keresettel érvényesített jog tárgyában nem minősítette a korábban eljárt bíróság döntését ítélt dolognak a Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében, hanem a peres eljárás során a tényállás megállapítása körében ezen határozatot, mint okirati bizonyítékot vette figyelembe.

A felperes fellebbezésében sérelmezte, hogy megítélése szerint az első fokon eljáró bíró az eljárásban kizárt, részrehajló döntése okán. Ennek kapcsán rámutat a másodfokú bíróság a Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja szerinti elfogultság tekintetében, hogy az csak az ügyben eljáró bíróval, illetve azzal a bírósággal szemben jelenthető be, illetve ott merülhet fel, ahol az ügy aktuálisan folyamatban van. Az elsőfokú bíróság a felülbírálattal érintett ítélettel lezárta az elsőfokú eljárást, így a korábban eljárt bíróval szemben, miután előtte a konkrét ügy már nincs folyamatban, elfogultsági kifogást, illetőleg bejelentést tenni nem lehet. (BDT 2004. 1082.) Ennek okán az elsőfokú bíróság ítélete érdemi felülbírálatra alkalmas volt.

A Ptk. 582. § (1) bekezdése értelmében a még meglévő ajándékot az ajándékozó visszakövetelheti annyiban, amennyiben arra létfenntartása érdekében szüksége van és az ajándék visszaadása a megajándékozott létfenntartását nem veszélyezteti.

A fenti törvényhely értelmében a létfenntartás érdekében történő ajándék visszakövetelésének feltétele az, hogy az ajándék még meglegyen. A perben tisztázást nyert, hogy a 111 m² alapterületű ingatlanvagyon, amely a felperes és néhai **Személy 1** testvére egyezségének megkötésekor 111 m²-t alapterületű volt, utóbb a néhai testvér részéről leválasztásra került, a 111 m² lakásingatlanból 28 m² lakásingatlant utóbb értékesített néhai **Személy 1**. Ily módon a 111 m² lakásingatlan, mint egész nem minősül meglévő ajándéknak és az AAA-000 forgalmi rendszámú gépjármű sem, hisz értékesítésre került. A létfenntartás veszélyeztetettsége körében a másodfokú bíróság utal az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt indokolásra. A másodfokú eljárásra sem merült fel olyan adat, amely cáfolta volna az elsőfokú bíróság által alapeljárásban megállapítottakat. Rendelkezik jövedelemmel a felperes és lakhatása is biztosított, hisz maga adta elő a fellebbviteli eljárásban, hogy bár két lakása is kiégett, de jelenleg ... város 2-ben egy rendezett, jól bebútorozott lakással rendelkezik, amelyet az önkormányzattól kapott. Ily módon a másodfokú bíróság osztja az elsőfokú bíróság jogi indokolását a Ptk. 582. § (1) bekezdésében foglalt igényérvényesítés vonatkozásában a fenti kiegészítéssel.

A Ptk. 582. § (2) bekezdése szerint, ha a megajándékozott, vagy vele együtt élő hozzátartozója az ajándékozó, vagy közeli hozzátartozója rovására súlyos jogsértést követ el, az ajándékozó visszakövetelheti az ajándékot, vagy követelheti az ajándék helyébe lépett értéket. A súlyos jogsértés körében a felperes a Győri Törvényszék 2014. november 20. napján kelt P.20.333/2014/12. sorszám alatti ítéletére hivatkozott, amelyet kereseti kérelméhez mellékel, amely ítélet megállapította, hogy az I.r. alperes a felperes kegyeleti jogát megsértette azzal, hogy néhai **Személy 1** nek Győrött, 2013. augusztus 17. napján szombaton 13 órakor történt eltemetkezési időpontjáról az együttműködési kötelezettségét megszegve nem megfelelő módon értesítette a felperest és emiatt a felperes néhai féltestvére részére a temetésen a végtisztességet megadni nem tudta.

A felperes által hivatkozott súlyos jogsértés megvalósulásának idején néhai **Személy 1** már nem élt. Így a másodfokú bíróság megítélése szerint a Pp. 582. § (2) bekezdésében foglalt azon feltétel sem valósult meg, hogy a megajándékozott, vagy vele együtt élő hozzátartozója követett el az ajándékozó sérelmére súlyos jogsértést, hisz a kegyeletsértést megvalósító cselekmény néhai

Személy 1 elhunytá után valósult meg, tehát már ekkor a haláleset okán az I.r. alperes nem minősült a megajándékozottal együtt élő hozzátartozónak.

A súlyos jogsértés körében azonban rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy a súlyos jogsértést a megajándékozott, vagy vele együttélő hozzátartozójának hálátlansága az ajándékozóval szembeni tiszteletlen viselkedés nem alapozza meg, nem valósítja meg, az olyan viselkedés sem, amely erkölcsi szempontból elítélendő. (BDT 2005. 1112.) A másodfokú bíróság megítélése szerint tehát az a körülmény, hogy az I.r. alperes házastársának elhunytát követően a jelen per felperesét nem megfelelő módon értesítette a vonatkozó ítéleti rendelkezés szerint az elhunyt testvér temetésének időpontjáról, nem minősül ajándék visszakövetelési igényt megalapozó, jogszabály által védett érdek sérelmének. A kegyeleti jog ugyanis, nem a halott, hanem a túlélők személyiségi jogaként érvényesül. A kegyeleti jogba az irányadó bírói gyakorlat szerint az élők egymáshoz fűződő kapcsolata, viszonya nem tartozik bele, ezért a peres felek egymással szembeni viszonyának, az egymással szembeni kölcsönös ellenérzéseiknek és azok kiváltó okainak a jogvita eldöntésekor, ily módon a súlyos jogsértés körében relevanciája nincs. Ezen indokolás kiegészítéssel osztja a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a Ptk. 582. § (2) bekezdése körében kifejtett indokolását.

A felperes a súlyos jogsértés megvalósulását abban is látta megvalósulni, hogy az I.r. alperes nem biztosítja a II.r. alperessel való kapcsolattartását. Ennek körében a másodfokú bíróság utal az előbb kifejtett eseti döntésre, hogy önmagában a hozzátartozó hálátlansága, tiszteletlen viselkedése, adott esetben az a körülmény, hogy a gyermeke láthatását nem biztosítja a felperes számára, erkölcsi szempontból kifogásolható, elítélendő, de nem valósít meg jelen per adatok szerint olyan jogszabályban védett érdeksérelmet, amely az ajándék visszakövetelése iránti igényt megalapozhatná.

A Ptk. 582. § (3) bekezdése értelmében az ajándékozó visszakövetelheti az ajándékot, vagy követelheti az ajándék helyébe lépett értéket akkor is, ha az a feltevés, amelyre figyelemmel az ajándékot adta, utóbb véglegesen megghiúsult és e nélkül az ajándékozásra nem került volna sor. Ennek körében hivatkozik a másodfokú bíróság arra, hogy a felperes kereseti kérelmében maga adta elő, hogy azért ajándékozta az apai örökrészét a hagyatéki eljárásban néhai **Személy 1** testvérenek, mert testvéri szeretettel kívánta átadni. Szerette volna, ha a családi vagyon egy kézben marad. Ezen tényelődését egészítette ki a felperes a 2015. május 12-én megtartott tárgyaláson, amikor úgy nyilatkozott az eljáró bíró többszöri kérdésére, hogy nem akarta „szétrobantani a családi dolgokat”, azt gondolta, hogy amit szülei megszereztek, az egybe maradjon, ezért ajándékozott néhai testvére javára és kifejezetten kijelentette: „Nem támasztottam vele szemben semmilyen feltételt, amiért az engem illető vagyont neki ajándékoztam.” Ebből következőleg az elsőfokú bíróság helyesen állapította azt meg, hogy a Ptk. 582. § (3) bekezdésében foglalt törvényi feltétel hiányzik, hisz nem volt olyan feltevés, amely utóbb megghiúsulhatott volna, amelyre hivatkozhatna a felperes az ajándékozás körében. Egyébként is a PK 76. számú állásfoglalás III. pontja értelmében az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés végleges megghiúsulása miatt az ajándék csak akkor követelhető vissza a megajándékozott örökösétől, illetőleg az örököstől az ajándék helyébe lépett érték, ha e jog gyakorlása a feltevés jellegére, az ajándékozás körülményeire és az ajándékozó életviszonyainak alakulására tekintettel a társadalmi felfogás szerint indokolt. Megállapítható, hogy miután nem volt feltevés, így ennek okán a PK 76. számú állásfoglalás III. pontjában foglalt feltételek vizsgálata sem volt az elsőfokú eljárásban indokolt. Egyébként is a feltevés jellege az, hogy a családi vagyon egy kézben maradjon és az ajándékozás körülménye a felperes által állított testvéri szeretet és az ajándékozó életviszonyainak alakulása, hogy bebútorozott önkormányzati bérlakással és jövedelemmel rendelkezik, a társadalmi felfogás alapján sem indokolt ezen a jogalapon az ajándék visszakövetelése. Hangsúlyos ugyanakkor a jelen perben,- amelyre az elsőfokú bíróság is rámutatott az ítélete indokolása körében- hogy ezzel szemben a perrel érintett

ingatlan a II.r. alperes tulajdonát képezi, aki kiskorú gyermek. Tartásáról az I.r. alperes gondoskodik kizárólagosan és mind az I.r., mind a II.r. alperes kizárólagos lakhatásául szolgál az eljárással érintett ingatlan. Mindezek okán a Ptk. 582. §-ában foglalt törvényi feltételek hiányában a felperesnek az ajándék visszakövetelése iránti kereseti kérelme alaptalan.

A felperes fellebbezésében sérelmezte, hogy a hagyatéki ingóságok leltára nem történt meg **néhai Személy 2** és néhai testvére után indult alap-, és póthagyatéki eljárásban, ennek körében rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy a kereseti tényállás tartalmának vizsgálata során a felperes kereseti tényállásaiból kell kiindulni. A kereset tartalmát, terjedelmét, a perben érvényesíteni kívánt jogot megalapító és igényt érvényesítő fél által Pp. 121. § (1) bekezdés c) pontja alapján előadandó tények összessége határozza meg. A felperes kereseti kérelmének tárgya a 2015. május 12. napján megtartott tárgyaláson pontosított kérelem volt, amely ajándék visszakövetelése jogcímén kérte a 111 m² területű lakás fele részének piaci értéke felét, hogy fizesse meg az I. és II.r. alperes, továbbá kérte a néhai hagyatékában szereplő **AAA-000** forgalmi rendszámú jármű tulajdonba adását az 5. sorszám alatti előkészítő iratában. Nem képezte tehát a kereset tárgyát a hagyaték állagának megállapítása, így ennek okán a másodfokú bíróság nem fogantatosította az eljárt közjegyző tanúkenti kihallgatását, a felperes bizonyítási indítványát ennek okán a másodfokú bíróság elutasítja.

A Pp. 247.§ (1) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet. A felperes fellebbezésében használati díj megfizetésére kérte kötelezni az I.r. alperest, a használati díj megfizetése iránti igényének érvényesítése a fenti jogszabályi rendelkezésbe ütközése okán kizárt.

A fentiek okán a másodfokú bíróság a per fő tárgya tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felülbírálattal érintett ítéletet annak okán is támadta a felperes másodlagos fellebbezési kérelmében, hogy kérte, hogy az I. és II.r. alperesek javára megállapított perköltség megfizetésére biztosítson részletfizetést. A másodfokú bíróság a felperes anyagi helyzete alapján figyelemmel jövedelmére, arra hogy önkormányzati bérlakásban lakik és korára, továbbá arra a körülményre, hogy hamarosan nyugdíjazása várható a felperesnek a Pp. 217. § (2) bekezdése alapján a 350.000 forint + áfa összegű, mindösszesen 444.500 forint perköltség megfizetésére 12 havi részletfizetést engedélyezett a Pp. 217. § (3) bekezdése alapján azzal, hogy bármely részlet megfizetésének elmaradása az egész hátralékot esedékessé teszi. Ennyiben a perköltség viselésére vonatkozó fellebbezéssel érintett rendelkezést a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta.

A felperes teljes személyes költségmentességben részesült. Fellebbezése a per fő tárgya tekintetében eredményre nem vezetett, így a feljegyzett fellebbezési illeték a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az állam terhén marad.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes megfizetni az I. és II.r. alpereseknek egyetemlegesen ,figyelemmel az egységes jogi alapokon nyugvó védekezésükre, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerint a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló ,ügyvédi munkadíj címén járó 20.000 forint bruttó perköltséget.

Győr, 2015. november 17. napján

Dr. Bíró Éva sk.
a tanács elnöke

Dr. Habulin Istvánné dr. Nemes Mónika sk.
előadó bíró

Dr. Konarikné dr. Gergely Judit sk.
b í r ó